

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДANIILA ГАЛИЦЬКОГО**

Кафедра акушерства та гінекології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
Ірина СОЛОНИНКО
«10» 05 2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 32**
Акушерство та гінекологія

Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр
Галузь знань: 22 – Охорона здоров'я
Спеціальність 222 «Медицина»
Факультет, курс: медичний факультет, 4 курс

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри
акушерства та гінекології
Протокол № 6 /97
від «31» березня 2023р.

Завідувач кафедри

Леонід Маркін

Затверджено
профільною методичною комісією
з хірургічних дисциплін
Протокол № 20
від «27» квітня 2023р.

Голова профільної методичної комісії

Віктор Андрющенко

Львів 2023

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДANIILA ГАЛИЦЬКОГО**

Кафедра акушерства та гінекології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
з науково-педагогічної роботи

Ірина СОЛОНИНКО
«_____» 2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 32**
Акушерство та гінекологія

Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр
Галузь знань: 22 Охорона здоров'я
Спеціальність 222 «Медицина»
Факультет, курс: медичний факультет, 4 курс

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри
акушерства та гінекології
Протокол № 6 /97
від «31» березня 2023р.

Завідувач кафедри

Леонід Маркін

Затверджено
профільною методичною комісією
з хірургічних дисциплін
Протокол № 20
від «27» квітня 2023р.

Голова профільної методичної комісії

Віктор Андрющенко

Львів 2023

Робочу навчальну програму дисципліни «Акушерство та гінекологія» для студентів магістрів 4 курсу медичного факультету, які навчаються у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького за спеціальністю 222 Медицина склали:

Маркін Л.Б. – завідувач кафедри акушерства та гінекології Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького, член-кореспондент НАМН України, доктор мед. наук, професор.

Ященко Л.М. - доцент кафедри акушерства та гінекології Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького, кандидат мед. наук.

Рецензенти: Семенина Г.Б. професор кафедри акушерства та гінекології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

Зміни та доповнення до програми навчальної дисципліни на 2023-2024 н.р.

№	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки
1.	Оновлено перелік рекомендованої літератури сучасними джерелами українською та англійською мовами	Протокол № 6/97 від « 31 » березня 2023 р.	

Завідувач кафедри
акушерства та гінекології
д.мед.наук.. член-кор.НАМН України,
проф. Л.Б.Маркін

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Акушерство та гінекологія» складена відповідно до: освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 222 «Медицина»

I. Опис предмета дисципліни.

Згідно з Навчальним планом викладання наскрізної дисципліни «Акушерство та гінекологія» здійснюється на 4-6 курсах. Організація навчального процесу здійснюється за Європейською кредитно-трансферною системою організації навчального процесу (ЕКТС).

Предметним напрямком дисципліни «Акушерство і гінекологія», є отримання знань з обов'язкової дисципліни, вивчення якої необхідне для успішної професійної діяльності.

Предметним напрямком програми 4 року навчання є вивчення фізіологічних і патологічних процесів, які відбуваються в організмі жінки, що пов'язані із особливостями гормональної статусу у різні періоди життя, обумовлюють розвиток пухлинних захворювань, впливають на фертильність та репродуктивне здоров'я в цілому. Програма орієнтована на отримання знань щодо фізіологічного та патологічного перебігу цих станів, формування практичних навичок та вмінь.

Практичне призначення акушерства – надання раціональної медичної допомоги вагітній, роділлі і породіллі, а також новонародженному. Акушерство – найдавніша частина клінічної медицини, і вік його вимірюється тим періодом часу, що і розвиток суспільства. Гінекологія (від грецьк. γυνε -жінка, logos — наука) вивчає анатомо-фізіологічні особливості жіночого організму, захворювання статевих органів жінки, методи їх діагностики, профілактики й лікування хворих. Сучасні акушерство і гінекологія становлять єдину клінічну дисципліну. Програма розроблена з урахуванням принципів доказової медицини і на підставі стандартів надання медичної допомоги в акушерстві і гінекології, затвердженими наказами МОЗ України. Дисципліна «Акушерство та гінекологія» є однією з основних розділів лікарської спеціальності, яка готове висококваліфікованого лікаря.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання семестр	Вид контролю
	Всього	Аудиторних	CPC		
Назва дисципліни: Гінекологія <i>Розділ 1</i>	Лекцій (годин)	Практичних занять (год.)			
3,0 кредитів / 90 год.	8	37	45	4 курс (VII/VIII семестри)	залік

Предметом вивчення навчальної дисципліни є «акушерство і гінекологія». Програма дисципліни «акушерство і гінекологія» структурована на розділи. Обсяг навчального навантаження студентів описаний у кредитах ECTS – залікових кредитах, які зараховуються студентам при успішному засвоєнні залікового кредиту.

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є: а) практичні заняття; б) самостійна робота студентів.

Практичні заняття тривають 4 годин. За методикою організації вони є клінічними, спрямовані на контроль засвоєння теоретичного матеріалу й формування практичних вмінь та навичок, а також уміння аналізувати й застосовувати одержані знання для вирішення практичних завдань.

Засвоєння теми контролюється на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей.

Перелік критеріїв надання акушерсько-гінекологічної допомоги регламентується відповідними протоколами за спеціальністю «Акушерство і гінекологія» МОЗ України.

Засобами контролю є тестові завдання, клінічні ситуаційні задачі, контроль виконання практичних навичок.

Самостійна робота студента – одна з організаційних форм навчання, що регламентується робочим навчальним планом і виконується студентом самостійно поза межами аудиторних занять. Можливі види самостійної роботи студентів: підготовка до практичного заняття та вивчення тем, що розглядаються лише в плані самостійної роботи студента, курація гінекологічної хвороби та написання історії хвороби, пошук та вивчення додаткової літератури, створення алгоритмів, структурно-логічних схем, написання рефератів, анотацій, доповідей для виступу з повідомленнями на практичних заняттях, чергування в клініці поза межами навчального часу. Організація самостійної роботи у відділеннях акушерського або гінекологічного стаціонару повинна забезпечуватися викладачами кафедри.

Індивідуальне завдання – форма організації навчання з метою поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці, тобто індивідуальне навчально-дослідне завдання.

Контроль засвоєння дисципліни здійснюється по його завершенню на підсумковому контрольному занятті (залік).

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за традиційною шкалою.

Кафедри акушерства і гінекології мають право вносити зміни до навчальної програми у межах 15% розподілу часу в залежності від напрямків наукових досліджень, організаційних та діагностичних можливостей клінічних баз, але зобов'язані виконати в цілому обсяг вимог з навчальної дисципліни «Акушерство та гінекологія» (IV-VI курси) згідно з кінцевими цілями ОКХ і ОПП за фахом підготовки та навчальним планом.

Міждисциплінарні зв’язки :

«Акушерство і гінекологія» як навчальна дисципліна базується на знаннях, отриманих студентами при вивченні медичної біології, нормальної та патологічної анатомії, топографічної анатомії, нормальної та патологічної фізіології репродуктивної системи жінки, гістології та ембріології, мікробіології, фармакології, клінічної генетики, внутрішніх професійних та інфекційних хвороб, хірургічних хвороб, гігієни, соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров’я інтегрується з цими дисциплінами.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1.Метою викладання навчальної дисципліни «Акушерство і гінекологія» є: придбання знань з фізіологічного та патологічного акушерства, засвоєння загальних принципів ведення вагітності, пологів та післяполового періоду, вміння аналізувати акушерську ситуацію та хірургічні ризики гінекологічної хвороби, використовувати основні та додаткові методи дослідження, демонструвати вміння та навички згідно освітньо-професійної програми (ОПП).

1.2.Основними завданнями вивчення дисципліни «Акушерство і гінекологія»:

- Інтерпретувати клінічну анатомію жіночих статевих органів та фізіологію репродуктивної системи.
- Ставити попередній діагноз основних гінекологічних захворювань, планувати обстеження та тактику ведення хворої.
- Визначати етіологічні та патогенетичні фактори основних захворювань жіночої репродуктивної системи.
- Визначати фактори, що впливають на планування сім’ї та розробляти заходи, спрямовані на раціональне планування сім’ї.
- Планувати тактику ведення вагітності, фізіологічних пологів та післяполового періоду.
- Ставити попередній діагноз ускладнень вагітності, пологів та післяполового періоду.
- Виконувати необхідні медичні маніпуляції.
- Планувати та надавати невідкладну допомогу при невідкладних станах в акушерстві і гінекології.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

- *інтегральна:*

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

- *загальнi (ЗК):*

ЗК 1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 2.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 3.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 4.	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
ЗК 5.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК 6.	Здатність приймати обґрунтовані рішення
ЗК 7.	Здатність працювати в команді.
ЗК 8.	Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК 9.	Здатність спілкуватись іноземною мовою.
ЗК 10.	Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
ЗК 11.	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 12.	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
ЗК 13.	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
ЗК 14.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки, як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.
ЗК 15.	Здатність зберегти та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- *Спеціальнi (фаховi, предметнi) (ФК):*

ФК 1.	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
ФК 2.	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
ФК 3.	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
ФК 4.	Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.
ФК 5.	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.
ФК 6.	Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактиці захворювань.
ФК 7.	Здатність до діагностування невідкладних станів.
ФК 8.	Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.
ФК 9.	Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.
ФК 10.	Здатність до виконання медичних маніпуляцій.
ФК 11.	Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
ФК 12.	Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяполового періоду. Навички консультування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції.
ФК 13.	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.
ФК 15.	Здатність до проведення експертизи працездатності.
ФК 16.	Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.
ФК 17.	Здатність до оцінювання впливу навколошнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції
ФК 18.	Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.
ФК 21.	Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівці і нефахівців. Зокрема до осіб, які навчаються.
ФК 23.	Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.
ФК 24.	Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.
ФК 25.	Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

ІІ. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ

НАВЧАННЯ

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5	6

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі ,у тому числі дослідницького та іноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

<u>Загальні компетентності</u>					
1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+	+	+
2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	+	+	+	+
3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	+	+	+	+
4	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.	+	+	+	+
5	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.		+	+	+
6	Здатність приймати обґрунтовані рішення.		+	+	+
7	Здатність працювати в команді.		+	+	+
8	Навички міжособистої взаємодії.		+	+	+
9	Здатність спілкуватись іноземною мовою.	+	+	+	+
10	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	+	+		+
11	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	+	+		+

12	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.	+	+	+	+
13	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.	+	+	+	+
14	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	+	+	+	+
15	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	+	+	+	+

Фахові компетентності

1	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.		+	+	+
2	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.	+	+	+	+
3	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.	+	+	+	+
4	Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.	+	+	+	+

5	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.	+	+	+	+
6	Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.	+	+	+	+
7	Здатність до діагностування невідкладних станів.	+	+	+	+
8	Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги	+	+	+	+
9	Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів		+	+	+
10	Здатність до виконання медичних маніпуляцій.		+	+	+
11	Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	+	+	+	+
12	Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяполового періоду. Навички консультування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції.	+	+	+	+
13	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.	+	+	+	+
14	Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.	-	-	-	-
15	Здатність до проведення експертизи працевদатності.	+	+	+	+

16	Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.	+	+	+	+
17	Здатність до оцінювання впливу навколошнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.	+	+	+	+
18	Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.	+	+	+	+
19	Здатність до організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг.	-	-	-	-
20	Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації.	-	-	-	-
21	Здатність зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	+	+	+	+
22	Здатність управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів	-	-	-	-
23	Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.	+	+	+	+

24	Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.	+		+	+
25	Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповіальність за достовірність отриманих наукових результатів	+		+	+

ІІІ. Програмні результати навчання (ПРН) для дисципліни:

ПРН 1.	Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності.Вміти здійснювати професійну діяльність,що потребує оновлення та інтеграції знань.Нести відповіальність за професійний розвиток,здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
ПРН 2.	Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук,на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.
ПРН 3.	Спеціалізовані концептуальні знання,що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основовою для проведення досліджень,критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.
ПРН 4.	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми або синдроми(за списком 1);за стандартними методиками,використовуючи попередні дані анамнезу пацієнта,дані огляду,знання про людину,її органи та системи.Встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання(за списком 2).
ПРН 5.	Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта,стан органів на систем організму,на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу(за списком 4)з врахуванням віку та статі пацієнта.
ПРН 6.	Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'ективних і об'ективних даних клінічного,додаткового обстеження,проведення диференційної діагностики,дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм,під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я(список 2).
ПРН 7	Призначати та аналізувати додаткові(обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні,функціональні та /або інструментальні)(за списком 4)пацієнтів із захворюваннями органів та систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань(за списком 2).

ПРН 8	Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.
ПРН 9	Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
ПРН 10	Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами
ПРН 11	Визначати підхід, план та тактику ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяполового періоду шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами
ПРН 12	Проводити оцінку загального стану новонародженої дитини шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПРН 13	Проводити оцінку та моніторинг розвитку дитини, надавати рекомендації з вигодовування та особливостей харчування залежно від віку, організовувати проведення профілактичних щеплень за календарем
ПРН 14	Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування
ПРН 15	Організовувати надання медичної допомоги та лікувально-евакуаційних заходів населенню та військовослужбовцям в умовах надзвичайних ситуацій та бойових дій, в т.ч. у польових умовах.
ПРН 16	Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.
ПРН 17	Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм

ПРН 18	Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.
ПРН 21	Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.
ПРН 22	Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я та дослідницької роботи.
ПРН 23	Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я людини для оцінки стану захворюваності населення.
ПРН 24	Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.
ПРН 25	Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців
ПРН 27	Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проектів.
ПРН 29	Планувати, організовувати та проводити заходи зі специфічної профілактики інфекційних захворювань, в тому числі згідно з Національним календарем профілактичних щеплень, як обов'язкових так і рекомендованих. Управляти залишками вакцин, організовувати додаткові вакцинальні кампанії, у т.ч. заходи з імунопрофілактики.

IV. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредитів ЕКТС 90 годин.

Змістовий модуль I .Захворювання жіночої репродуктивної системи.

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори основних захворювань жіночої репродуктивної системи.
2. Ставити попередній діагноз та проводити диференційний діагноз основних гінекологічних захворювань, планувати обстеження та тактику ведення хворої.
3. Надавати допомогу при невідкладних станах в гінекології. Скласти план обстеження гінекологічних хворих перед операцією.
4. Виконувати необхідні медичні маніпуляції.

Тема 1. Клінічна анатомія і фізіологія жіночих статевих органів.Методи обстеження гінекологічних хворих.Загальна симптоматологія гінекологічних захворювань.COVID-19-діагностика, тактика, ведення , профілактика, вплив на репродуктивне здоров'я жінки. Клінічна анатомія і фізіологія жіночих статевих органів.Методи обстеження гінекологічних хворих.Нейроендокринна регуляція функції статової системи.Загальна симптоматологія гінекологічних захворювань.COVID-19-діагностика, тактика, ведення , профілактика, вплив на репродуктивне здоров'я жінки.

Тема 2. Нейроендокринна регуляція функції статевих органів. Порушення репродуктивної функції репродуктивної системи. Порушення менструальної функції в репродуктивному віці, аномальні маткові кровотечі.Клініка,сучасні методи діагностики,принципи лікування. Поняття перименопаузального періоду. Фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в період перименопаузи. Патологічні стани в перименопаузальному періоді.

Тема3. Нейроендокринні синдроми.Нейроендокринні синдроми в гінекології:передменструальний,менопаузальний,синдром полікістозних яєчників,синдром Шихана,гіперандрогенія,гіперпролактинемія. Клініка,сучасні методи діагностики,принципи лікування.

Змістовий модуль 2.Основи онкогінекології.

Конкретні цілі:

1.Класифікувати і аналізувати клінічну картину доброкісних,передракових та злоякісних захворювань жіночої статової системи.

2.Складати план обстеження з використанням сучасних методів діагностики,аналізувати дані лабораторних та інструментальних методів обстеження доброкісних,передракових та злоякісних захворювань жіночої статової системи.

3.Проводити диференціальну діагностику доброкісних,передракових та злоякісних захворювань жіночої статової системи.

4.Визначати тактику ведення(принципи оперативних втручань,консервативного лікування,реабілітаційні заходи) доброкісних,передракових та злоякісних захворювань жіночої статової системи.

5.Виконувати необхідні медичні маніпуляції.

6.Проводити профілактику доброкісних,передракових та злоякісних захворювань жіночої статової системи.

Тема 4. Доброкісні новоутворювання статевих органів жінки. Дисгормональні захворювання молочної залози. Ендометріоз.Доброкісні новоутворювання статевих органів жінки. Діагностика, лікування та профілактика. Дисгормональні захворювання молочної залози. Сучасні методи діагностики, лікування та профілактики Ендометріоз. Сучасні аспекти етіопатогенезу, діагностики, лікування, та профілактики ендометріозу.

Тема 5. Фонові та передракові захворювання статевих органів жінки. Злоякісні новоутворення.Фонові та передракові захворювання статевих органів жінки. Злоякісні новоутворення статевих органів жінки. Сучасні методи діагностики, принципи лікування та профілактики.

Змістовий модуль 3. Запальні захворювання жіночих статевих органів. Гінекологічні захворювання які потребують невідкладної допомоги.

Конкретні цілі:

- 1.Виявляти ознаки запальних захворювань жіночої статевої системи.
- 2.Складати план обстеження з використанням сучасних методів діагностики,аналізувати дані лабораторних та інструментальних методів обстеження запальних захворювань жіночої статевої системи.
- 3.Проводити диференціальну діагностику невідкладних станів у гінекологічних хворих.
- 4.Визначати тактику ведення при запальних захворювань жіночої статевої системи та гострій гінекологічній патології.
5. Демонструвати вміння виконувати необхідні медичні маніпуляції.

Тема 6. Запальні захворювання жіночих статевих органів. Постконтактна профілактика інфекцій,що передаються статевим шляхом в разі згвалтування під час військових дій. Сучасні підходи до діагностики та лікування жіночих урогенітальних запальних захворювань. Діагностика, лікування та профілактика захворювань, що передаються статевим шляхом. Особливості постконтактної профілактики статевих інфекцій в умовах військових дій.

Тема 7. “Гострий живіт “ в гінекології. Сучасні підходи до діагностики та невідкладної допомоги при гострому животі. Диференційна діагностика з гострою хірургічною патологією (апендицит, кишкова непрохідність, холецистит, ниркова коліка, перфоративна виразка шлунка). Профілактика невідкладних станів в гінекології. Особливості підготовки та післяопераційне ведення гінекологічних хворих при ургентних оперативних втручаннях. Післяопераційні ускладнення та їх профілактика. Реабілітація після гінекологічних втручань.

Змістовий модуль 4.Неплідний шлюб.Планування сім'ї.

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори основних захворювань жіночої репродуктивної системи, що призводять до неплідності.
2. Визначати попередній клінічний діагноз на підставі інтерпретації даних спеціального обстеження неплідної подружньої пари.
3. Проводити консультування щодо методів контрацепції відповідно до періодів життя та вибору конкретного методу контрацепції.
4. Визначити необхідне обстеження перед початком використання контрацептивного засобу.
5. Засвоїти використання медичних критеріїв контрацепції
6. Медично-соціальне значення проблеми неплідності у шлюбі.

Тема 8: Неплідний шлюб. Планування сім'ї. Етіопатогенетичні чинники розвитку неплідності. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі. Неплідність: класифікація,діагностика,лікування. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності. Показання до застосування допоміжних репродуктивних технологій. Консультування щодо вибору і використання методу контрацепції: етапи консультування. Методи контрацепції відповідно до періодів життя. Сучасні методи контрацепції: класифікація, механізм дії, переваги, недоліки, необхідне обстеження перед початком використання, режим використання, побічні ефекти, інструкції для пацієнтки. Післяпологова та післяабортна контрацепція. Медичні критерії прийнятності ВООЗ: класифікація категорій, використання зведених таблиць. Методи контрацепції у жінок з ВІЛ.

V. Структура навчальної дисципліни

Тема	Лекції	Пр. заняття	СРС	Рік навчання	Вид контролю
Тема 1. Клінічна анатомія і фізіологія жіночих статевих органів. Методи обстеження гінекологічних хворих. Загальна симптоматологія в гінекології. COVID-19-діагностика, тактика, ведення, профілактика, вплив на репродуктивне здоров'я жінки.	2	5	6	4	Залік
Тема 2. Нейроендокринна регуляція функцій статевих органів. Порушення функцій репродуктивної системи.	1	5	6		
Тема 3. Нейроендокринні синдроми в гінекології.	1	4	5		
Тема 4. Доброкісні пухлини жіночих статевих органів. Ендометріоз.	1	5	6		
Тема 5. Фонові та передракові захворювання жіночих статевих органів. Злюкісні новоутворення геніталій. Трофобластичні захворювання.	1	5	6		
Тема 6. Запальні захворювання жіночих статевих органів. Постконтактна профілактика інфекцій, що передаються статевим шляхом в разі згвалтування під час військових дій.		4	5		
Тема 7. «Гострий живіт» в гінекології.	2	4	5		
Тема 8. Неплідний шлюб. Планування сім'ї. Захист учебової історії хвороби.		5	6		
Всього	8	37	45		

VI. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ п/п	Тема	К-ть годин
1	Анатомо-фізіологічні особливості жіночого організму.	2
2	Порушення функцій репродуктивної системи. Аменорея. Аномальні маткові кровотечі. Нейроендокринні синдроми в гінекології.	2
3	Пухлинні захворювання жіночих статевих органів.	2
4	«Гострий живіт» в гінекології.	2
	Всього	8

VII. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Тема	К-ть годин
1.	Фізіологія жіночих статевих органів. Методи обстеження гінекологічних хворих. Загальна симптоматологія гінекологічних захворювань. COVID-19-діагностика, тактика, ведення, профілактика, вплив на репродуктивне здоров'я жінки.	5
2.	Нейроендокринна регуляція. Порушення функцій репродуктивної системи.	5
3.	Нейроендокринні синдроми в гінекології.	4
4.	Доброкісні пухлини жіночих статевих органів. Ендометріоз.	5
5.	Фонові та передракові захворювання жіночих статевих органів. Злюкісні новоутворення геніталій. Трофобластичні захворювання.	5
6.	Запальні захворювання жіночих статевих органів. Постконтактна профілактика інфекцій, що передаються статевим шляхом в разі згвалтування під час військових дій.	4
7.	«Гострий живіт» в гінекології.	4
8.	Неплідний шлюб. Планування сім'ї. Захист учебової історії хвороби.	5

	Всього	37

VIII. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

	Тема	CPC
1.	Клінічна анатомія і фізіологія жіночих статевих органів(Інервація та лімfovідтік статевих органів.Кровопостачання жіночих статевих органів).Методи обстеження гінекологічних хворих(клінічні та лабораторні методи обстеження). Загальна симптоматологія в гінекології.COVID-19-діагностика, тактика, ведення , профілактика, вплив на репродуктивне здоров'я жінки. Основи охорони репродуктивного здоров'я та організація акушерсько -гінекологічної допомоги, етика та деонтологія лікаря.	6
2.	Фізіологічні особливості розвитку репродуктивної системи. Нейроендокринна регуляція. Порушення функцій репродуктивної системи.	6
3.	Нейроендокринні синдроми в гінекології(гіперпролактинемія,гіперандрогенія). Аномалії розвитку статевих органів.	5
4.	Доброкісні пухлини жіночих статевих органів.Дисгормональні захворювання молочних залоз.Екстрагенітальний ендометріоз.	6
5.	Фонові та передракові захворювання жіночих статевих органів. Фактори ризику злойкісних новоутворень.Злойкісні новоутворення геніталій. Трофобластичні захворювання.Рак молочної залози.	5
6.	Запальні захворювання жіночих статевих органів.Біоценоз піхви в різні періоди життя та фази менструального циклу.	6
7.	«Гострий живіт» в гінекології. Позаматкова вагітність(консервативне та оперативне лікування).Особливості надання акушерсько-гінекологічної допомоги в військових умовах.	5
8.	Неплідний шлюб.Принципи обстеження подружньої пари при неплідності. Планування сім'ї. Курація хворих, підготовка учебової історії хвороби. Захист учебової історії хвороби.	6
	Всього	45

9.Індивідуальні завдання

Використовується написання історії хвороби, що заплановано робочим навчальним планом на навчальний рік.

10. Завдання для самостійної роботи

- Доповідь реферату на практичному занятті;
- Доповідь на клінічних конференціях баз кафедр;
- Доповідь історії хвороби на практичному занятті;
- Написання тез, статей;
- Оволодіння практичними навичками;
- Огляд наукової літератури за темами;

Самостійна робота є обовязковою частиною роботи студентів, яка окремо оцінюється. Вона поділяється на поточну (обов'язкова частина – це домашня самопідготовка до практичних занять) та індивідуальні навчально-дослідні завдання. Обов'язкова робота студентів входить складовою частиною до опрацювання практичної теми. Якість виконання обов'язкової самостійної роботи враховується під час оцінювання успішності з теми заняття. Індивідуальна самостійна робота має різні рівні складності, має бути завершена до закінчення вивчення програми з дисципліни. Самостійні роботи з дисципліни «Акушерство та гінекологія» оформлюються студентами письмово, контроль виконання проводиться постійно впродовж семестру на відповідних практичних заняттях.

Перевірка засвоєного матеріалу за тематикою самостійної роботи здійснюється на занятті. На практичних заняттях перевіряється домашня самопідготовка самостійної роботи, яка передбачена до відповідної теми практичного заняття, оцінюється під час поточного контролю теми аудиторного заняття. Оцінювання засвоєння тем, які виносяться на самостійне опрацювання студентам і не входять до тем практичних занять, здійснюється за допомогою тестів та ситуаційних задач. Під час навчання студенти повинні провести курацію гінекологічних хворих.

11.Методи навчання

У вивченні дисципліни «Акушерство і гінекологія» використовуються традиційні методи навчання: словесні, наочні, практичні; а також методи навчально-пізнавальної діяльності: пояснівально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, частково- пошуковий, дослідницький метод. Методами контролю, як методами навчання, є контроль викладачем, самоконтроль, взаємоконтроль . Для передачі та засвоєння знань під час лекційних занять використовується мультимедійний супровід та табличний фонд кафедри. Для передачі та засвоєння знань, умінь і навичок на практичних заняттях використовуються навчальні посібники, методичні рекомендації за темою заняття, методичні матеріали, мулляжі, демонстрація прозірок, інструменти для відпрацювання практичних навичок, ситуаційні задачі. На кожному занятті передбачається перегляд навчальних фільмів. Самостійна робота студентів передбачає підготовку до практичних занять та опрацювання окремих тем, що є частиною практичних занять або винесених на самостійне вивчення. Для цього розроблені навчальні посібники, методичні рекомендації тощо. Усі необхідні матеріали (тези та презентації лекцій, методичний розробки, нормативні документи) представлені на інформаційній платформі ЛНМУ імені Данила Галицького MISA.

12.Методи контролю.

Види контролю - поточний і підсумковий.

Форма підсумкового контролю відповідно до навчального плану: залік.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей зожної теми. При оцінюванні навчальної діяльності студентів надається перевага стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, розв'язуванню ситуаційних задач, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

Оцінювання поточної навчальної діяльності: Під час оцінювання засвоєнняожної теми за поточну діяльність студента виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має право отримати оцінку зожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності включати контроль теоретичної і практичної підготовки.

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності студента

Знання студентів оцінюють як з теоретичної, так із практичної підготовки за такими критеріями:

Відмінно («5») – Студент правильно відповів на 90-100% тестів формату А. Правильно, чітко логічно і повно відповідає на всі стандартизовані питання поточної теми, включно з питаннями лекційного курсу та самостійної роботи. Тісно пов'язує теорію з практикою і правильно виконує практичну роботу із написанням висновку за отриманими результатами. Вільно читає результати лабораторних досліджень, вирішує ситуаційні задачі підвищеної складності, вміє узагальнювати матеріал, володіє методами лабораторних досліджень у необхідному обсязі.

Добре («4») - Студент правильно відповів на 70-89% тестів формату А.Правильно, і по суті відповідає на стандартизовані питання поточної теми, лекційного курсу і самостійної роботи. Демонструє виконання (знання) практичних навичок. Правильно використовує теоритичні знання при вирішенні практичних завдань. Вміє вирішувати легкі і середньої складності ситуаційні задачі. Володіє необхідними практичними навиками і прийомами їх виконання в обсязі, що перевищує необхідний мінімум.

Задовільно («3») – Студент правильно відповів на 50-69% тестів формату А. Неповно, за допомогою додаткових питань, відповідає на стандартизовані питання поточної діяльності, лекційного курсу та самостійної роботи. Не може самостійно побудувати чітку, логічну відповідь. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок, студент робить помилки. Студент вирішує лише найлегші задачі, володіє лише обовязковим мінімумом методів дослідження.

Незадовільно («2») - Студент правильно відповів на менше 50% тестів формату А. Не знає матеріалу поточної теми, не може побудувати логічну відповідь, не відповідає на додаткові запитання, не розуміє змісту матеріалу. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок робить значні, грубі помилки.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до екзамену (диференційованого заліку) становить 120 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до екзамену (диференційованого заліку) становить 72 бали. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином: $x = \text{СА} \times 120/5$. Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(підсумковий контроль-екзамен)**

4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала
5	200	4,47	179	3,94	158	3,42	137
4,97	199	4,45	178	3,92	157	3,4	136
4,95	198	4,42	177	3,89	156	3,37	135
4,92	197	4,4	176	3,87	155	3,35	134
4,9	196	4,37	175	3,84	154	3,32	133
4,87	195	4,35	174	3,82	153	3,3	132
4,85	194	4,32	173	3,79	152	3,27	131
4,82	193	4,3	172	3,77	151	3,25	130
4,8	192	4,27	171	3,74	150	3,22	129
4,77	191	4,24	170	3,72	149	3,2	128
4,75	190	4,22	169	3,7	148	3,17	127
4,72	189	4,19	168	3,67	147	3,15	126
4,7	188	4,17	167	3,65	146	3,12	125
4,67	187	4,14	166	3,62	145	3,1	124
4,65	186	4,12	165	3,6	144	3,07	123
4,62	185	4,09	164	3,57	143	3,05	122
4,6	184	4,07	163	3,55	142	3,02	121

4,57	183	4,04	162	3,52	141	3	120
4,55	182	4,02	161	3,5	140	Менше 3	Недостатньо
4,52	181	3,99	160	3,47	139		
4,5	180	3,97	159	3,45	138		

Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється на підсумковому контролі.

13. Форми підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні та на окремих його завершених етапах за національною шкалою та шкалою ECTS. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію студента.

Семестровий залік-це форма підсумкового контролю,що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу виключно на підставі виконання ним певних видів робіт на практичних,семінарських або лабораторних заняттях. Семестровий залік з дисципліни проводиться по закінченню її вивчення,до початку екзаменаційної сесії.

14. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти

Оцінка з дисципліни, яка завершується екзаменом визначається, як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 72) та балів . Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок «A», «B», «C», «D», «E» проводиться деканатами або іншим структурним підрозділом за рішенням вченої ради навчальним відділом для студентів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни. Ранжування студентів - громадян іноземних держав рекомендовано за рішенням вченої ради проводити в одному масиві зі студентами - громадянами України, які навчаються за тією ж спеціальністю. За дозволом ректора студент може підвищити оцінку з дисципліни шляхом перескладання підсумкового контролю (не більше трьох разів за весь період навчання). Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5

Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Оцінка ЄКТС у традиційну чотирибалльну шкалу НЕ конвертується, оскільки шкала ЄКТС та чотирибалльна шкала є незалежними.

Багатобальна та чотирибалльна шкали характеризують фактичну успішність кожного студента із засвоєння навчальної дисципліни. Шкала ЄКТС є відносною, порівняльною, рейтинговою, яка встановлює належність студента до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Тому оцінка «А» за шкалою не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» - оцінці «добре» тощо. Як правило, при конвертації з багатобальної шкали межі оцінок «А», «В», «С», «Д», «Е» за шкалою ЄКТС не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів перевіряється статистичними методами (коєфіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

15. Методичне забезпечення

Навчальний контент:

- конспект або розширений план лекцій
- плани практичних занять
- завдання для самостійного роботи
- методичні вказівки/рекомендації для студентів і викладачів
- алгоритми лікування та надання невідкладної допомоги (відповідно до стандартів доказової медицини)
- алгоритми виконання практичок навичок, медичних маніпуляцій, відеофільми
- результати лабораторних та інструментальних методів досліджень
- муляжі, фантоми тощо
- симулятори, електронні довідники, комп’ютери з відповідним інформаційним забезпеченням
- питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю.

Рекомендована література

Основна

1. Акушерство та гінекологія: У 4 т.: національний підручник / Кол. авторів; за ред. акад. НАМН України, проф. В.М. Запорожана. Т.1: Акушерство / В.М. Запорожан, В.К. Чайка, Л.Б. Маркін та ін.; за ред. акад. НАМН України, проф. В.М. Запорожана. К.:BCB "Медицина ", 2013. 1032с.
2. Акушерство і гінекологія: у 2 книгах. Книга 1. Акушерство: підручник / В.І. Грищенко, М.О. Щербина, Б.М. Венцківський та ін. — 4-е видання. К.: Медицина, 2020. 424 с.
3. Клінічне акушерство та гінекологія: 4-е видання / Браян А. Магован, Філіп Оуен, Ендрю Томпсон. – 2021. – ВСВ «Медицина». – 512 с.
4. Markin L.B., Shatylovych K.L. Intercurrent diseases during pregnancy and delivery: textbook. Lviv: LA Piramid, 2023, 388 p.
5. Маркін Л.Б., Шахова О.В. та співавт. Мала студентська енциклопедія з акушерства та гінекології. – 2014. – Львів, Посвіт

Додаткова

1. Невідкладні стани в акушерстві: навчальний посібник (Венцківський Б.М., Камінський В.В., Грищенко В.І. та ін.).- К.:Золотые ворота, 2010.-246 с.
2. Emergencies in obstetrics and gynecology / L.Markin, O.Medvyedyeva, O.Matviyenko. – Lviv: ЗУКЦ, 2018. – 160 р.
3. Добрякіні пухлини матки та яєчників у вагітних. Маркін Л.Б., Бойчук А.В., Шатилович К.Л., – Львів, 2016. – 84 с.
4. Pragmatic obstetrics and gynecology: підручник англійською мовою Markin L.B., Zimenkovsky A.B., Podolskyi Vol.V. and other, LNMU name after Danylo Halytsky, 2021.-236 р.
5. Маркін Л.Б., Маляр В.В. Ідіопатичне маловоддя та багатоводдя: Монографія / Л.Б.Маркін, В.В.Маляр. – Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2019. – 218 с.
6. Modern aspects of obstetrics and gynecology / L.Markin, O.Matviyenko, S.Markin, V.Flud. – Lviv: Літературна агенція «ПІРАМІДА», 2022. – 212 р.
7. Діючі «Клінічні протоколи» затверджені наказом МОЗ України з акушерства і гінекології

15. Інформаційні ресурси

Сервіс дистанційного навчання misa <http://misa.meduniv.lviv.ua/course/view.php?id=743>

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДANIILA ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра акушерства та гінекології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи

Ірина СОЛОНИНКО

«10» 05 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 32 Акушерство та гінекологія

Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр

Галузь знань: 22 – Охорона здоров'я

Спеціальність 222 «Медицина»

Факультет, курс: медичний факультет, 5 курс

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри
акушерства та гінекології
Протокол №6 /97
від «31» березня 2023 р.
Завідувач кафедри

Леонід МАРКІН

Затверджено
профільною методичною комісією
з хірургічних дисциплін
Протокол № 20
від « 27 » квітня 2023 р.
Голова профільної методичної комісії

Віктор АНДРЮШЕНКО

Львів 2023

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО**

Кафедра акушерства та гінекології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
з науково-педагогічної роботи

Ірина СОЛОНИНКО
«_____» 2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 32 Акушерство та гінекологія**

Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр
Галузь знань: 22 – Охорона здоров’я
Спеціальність 222 «Медицина»
Факультет, курс: медичний факультет, 5 курс

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри
акушерства та гінекології
Протокол №6 /97
від «31» березня 2023 р.
Завідувач кафедри

Леонід МАРКІН

Затверджено
профільною методичною комісією
з хірургічних дисциплін
Протокол № 20
від « 27 » квітня 2023 р.
Голова профільної методичної комісії

Віктор АНДРЮЩЕНКО

Львів 2023

Робочу навчальну програму дисципліни «Акушерство та гінекологія» для студентів магістрів 5 курсу медичного факультету, які навчаються у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького за спеціальністю «222 Медицина» склали:

Маркін Л.Б. – завідувач кафедри акушерства та гінекології Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького, член-кореспондент НАМН України, доктор мед. наук, професор.
Ященко Л.М. - доцент кафедри акушерства та гінекології Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького, кандидат мед. наук.

Рецензенти: Семенина Г.Б. д.мед.н., професор кафедри акушерства та гінекології Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького.

Шатілович К.Л. д.мед.н., професор кафедри акушерства та гінекології Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького.

Зміни та доповнення до програми навчальної дисципліни на 2023-2024 н.р.

№	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки
1.	Оновлено перелік рекомендованої літератури сучасними джерелами українською та англійською мовами	Протокол № 6/97 від « 31 » березня 2023 р.	

Завідувач кафедри
акушерства та гінекології
д.мед.наук.. член-кор.НАМН України,
проф. Л.Б.Маркін

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Акушерство та гінекологія» складена відповідно до: освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 222 «Медицина»

I. Опис предмета дисципліни.

Згідно з Навчальним планом викладання наскрізної дисципліни «Акушерство та гінекологія» здійснюється на 4-6 курсах. Організація навчального процесу здійснюється за Європейською кредитно-трансферною системою організації навчального процесу (ЕКТС).

Предметним напрямком дисципліни «Акушерство і гінекологія», є отримання знань з обов'язкової дисципліни, вивчення якої необхідне для успішної професійної діяльності. Предметним напрямком програми 5 року навчання є вивчення фізіологічних і патологічних процесів, які відбуваються в організмі жінки, що пов'язані з зачаттям, вагітністю, пологами і післяпологовим періодом; програма орієнтована на отримання знань щодо фізіологічного та патологічного перебігу цих станів, формування практичних навичок та вмінь.

Практичне призначення акушерства – надання раціональної медичної допомоги вагітній, роділлі і породіллі, а також новонародженному. Акушерство – найдавніша частина клінічної медицини, і вік його вимірюється тим періодом часу, що і розвиток суспільства. Гінекологія (від грецьк. γυνε -жінка, logos — наука) вивчає анатомо-фізіологічні особливості жіночого організму, захворювання статевих органів жінки, методи їх діагностики, профілактики й лікування хворих. Сучасні акушерство і гінекологія становлять єдину клінічну дисципліну. Програма розроблена з урахуванням принципів доказової медицини і на підставі стандартів надання медичної допомоги в акушерстві і гінекології, затвердженими наказами МОЗ України. Дисципліна «Акушерство та гінекологія» є однією з основних розділів лікарської спеціальності, яка готове висококваліфікованого лікаря.

Назва дисципліни: «Акушерство та гінекологія»	Кількість кредитів (годин)				Вид контролю	
	Всього	Аудиторних		СРС		
		Лекції	Практичні			
	4 кредити/ 120 годин	10	51	59	екзамен	

Предметом вивчення навчальної дисципліни є «акушерство і гінекологія». Програма дисципліни «акушерство і гінекологія» структурована на розділи. Обсяг навчального навантаження студентів описаний у кредитах ECTS – залікових кредитах, які зараховуються студентам при успішному засвоєнні залікового кредиту.

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є: а) практичні заняття; б) самостійна робота студентів.

Практичні заняття тривають 4 годин. За методикою організації вони є клінічними, спрямовані на контроль засвоєння теоретичного матеріалу й формування практичних вмінь та навичок, а також уміння аналізувати й застосовувати одержані знання для вирішення практичних завдань.

Засвоєння теми контролюється на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей.

Перелік критеріїв надання акушерсько-гінекологічної допомоги регламентується відповідними протоколами за спеціальністю «Акушерство і гінекологія» МОЗ України.

Засобами контролю є тестові завдання, клінічні ситуаційні задачі; контроль виконання практичних навичок.

Самостійна робота студента – одна з організаційних форм навчання, що регламентується робочим навчальним планом і виконується студентом самостійно поза межами аудиторних занять.

Можливі види самостійної роботи студентів: підготовка до практичного заняття та вивчення тем, що розглядаються лише в плані самостійної роботи студента, курація вагітної або гінекологічної хворої та написання історії хвороби /пологів, пошук та вивчення додаткової літератури, створення алгоритмів, структурно-логічних схем, написання рефератів, анотацій, доповідей для виступу з повідомленнями на практичних заняттях, чергування в клініці поза межами навчального часу. Організація самостійної роботи у відділеннях акушерського або гінекологічного стаціонару повинна забезпечуватися викладачами кафедри.

Індивідуальне завдання – форма організації навчання з метою поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці, тобто індивідуальне навчально-дослідне завдання.

Контроль засвоєння дисципліни здійснюється по його завершенню на підсумковому контрольному занятті (залік).

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за традиційною шкалою.

Кафедри акушерства і гінекології мають право вносити зміни до навчальної програми у межах 15% розподілу часу в залежності від напрямків наукових досліджень, організаційних та діагностичних можливостей клінічних баз, але зобов'язані виконати в цілому обсяг вимог з навчальної дисципліни «Акушерство та гінекологія» (IV-VI курси) згідно з кінцевими цілями ОКХ і ОПП за фахом підготовки та навчальним планом.

Міждисциплінарні зв'язки :

«Акушерство і гінекологія» як навчальна дисципліна базується на знаннях, отриманих студентами при вивченні медичної біології, нормальної та патологічної анатомії, топографічної анатомії, нормальної та патологічної фізіології репродуктивної системи жінки, гістології та ембріології, мікробіології, фармакології, клінічної генетики, внутрішніх професійних та інфекційних хвороб, хірургічних хвороб, гігієни, соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я й інтегрується з цими дисциплінами.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1.Метою викладання навчальної дисципліни «Акушерство і гінекологія» є: придбання знань з фізіологічного та патологічного акушерства, засвоєння загальних принципів ведення вагітності, пологів та післяполового періоду, вміння аналізувати акушерську ситуацію та хірургічні ризики гінекологічної хворої, використовувати основні та додаткові методи дослідження, демонструвати вміння та навички згідно освітньо-професійної програми (ОПП).

1.2.Основними завданнями вивчення дисципліни «Акушерство і гінекологія»:

- Інтерпретувати клінічну анатомію жіночих статевих органів та фізіологію репродуктивної системи.
- Ставити попередній діагноз основних гінекологічних захворювань, планувати обстеження та тактику ведення хворої.
- Визначати етіологічні та патогенетичні фактори основних захворювань жіночої репродуктивної системи.
- Визначати фактори, що впливають на планування сім'ї та розробляти заходи, спрямовані на раціональне планування сім'ї.
- Планувати тактику ведення вагітності, фізіологічних пологів та післяполового періоду.
- Ставити попередній діагноз ускладнень вагітності, пологів та післяполового періоду.
- Виконувати необхідні медичні маніпуляції.
- Планувати та надавати невідкладну допомогу при невідкладних станах в акушерстві і гінекології.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

– інтегральна:

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

- загальні (ЗК):

ЗК 1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 2.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 3.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 4.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 5.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК 6.	Здатність приймати обґрунтовані рішення
ЗК 7.	Здатність працювати в команді.
ЗК 8.	Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК 9.	Здатність спілкуватись іноземною мовою.
ЗК 10.	Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
ЗК 11.	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 12.	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
ЗК 13.	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
ЗК 14.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки, як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.
ЗК 15.	Здатність зберегти та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- Спеціальні (фахові, предметні) (ФК):

ФК 1.	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
ФК 2.	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
ФК 3.	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
ФК 4.	Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань.
ФК 5.	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.
ФК 6.	Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактиці захворювань.
ФК 7.	Здатність до діагностування невідкладних станів.
ФК 8.	Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.
ФК 9.	Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.
ФК 10.	Здатність до виконання медичних маніпуляцій.
ФК 11.	Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальній та етичної відповідальності.
ФК 12.	Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяполового періоду. Навички консультування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції.
ФК 13.	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.
ФК 15.	Здатність до проведення експертизи працездатності.

ФК 16.	Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.
ФК 17.	Здатність до оцінювання впливу навколошнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції
ФК 18.	Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.
ФК 21.	Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівці і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
ФК 23.	Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.
ФК 24.	Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.
ФК 25.	Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5	6

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

Загальні компетентності

1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+	+	+
2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	+	+	+	+
3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	+	+	+	+
4	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.	+	+	+	+

5	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.		+	+	+
6	Здатність приймати обґрунтовані рішення.		+	+	+
7	Здатність працювати в команді.		+	+	+
8	Навички міжособистої взаємодії.		+	+	+
9	Здатність спілкуватись іноземною мовою.	+	+	+	+
10	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	+	+		+
11	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	+	+		+
12	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.	+	+	+	+
13	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.	+	+	+	+
14	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	+	+	+	+
15	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення	+	+	+	+

	健康发展。				
<u>Фахові компетентності</u>					
1	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.		+	+	+
2	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.	+	+	+	+
3	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.	+	+	+	+
4	Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.	+	+	+	+
5	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.	+	+	+	+
6	Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.	+	+	+	+
7	Здатність до діагностування невідкладних станів.	+	+	+	+
8	Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги	+	+	+	+
9	Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів		+	+	+
10	Здатність до виконання медичних маніпуляцій.		+	+	+
11	Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням	+	+	+	+

	аспектів соціальної та етичної відповідальності.				
12	Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяполового періоду. Навички консультування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції.	+	+	+	+
13	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.	+	+	+	+
14	Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.	-	-	-	-
15	Здатність до проведення експертизи працездатності.	+	+	+	+
16	Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.	+	+	+	+
17	Здатність до оцінювання впливу навколошнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.	+	+	+	+
18	Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.	+	+	+	+
19	Здатність до організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг.	-	-	-	-

20	Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації.	-	-	-	-
21	Здатність зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	+	+	+	+
22	Здатність управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів	-	-	-	-
23	Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.	+	+	+	+
24	Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.	+		+	+
25	Дотримання професійної та академічної добросердісті, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів	+		+	+

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

- проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії, заснованій на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини;
- застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності;
- дотримуватись норм санітарно-гігієнічного режиму та вимог техніки безпеки під час здійснення професійної діяльності;
- використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел для вирішення типових завдань професійної діяльності;
- аргументувати інформацію для прийняття рішень, нести відповідальність за них у стандартних і нестандартних професійних ситуаціях; дотримуватися принципів деонтології та етики у професійній діяльності;

- здійснювати професійне спілкування сучасною українською мовою, використовувати навички усної комунікації іноземною мовою, аналізуючи тексти фахової направленості та перекладати іншомовні інформаційні джерела;
- дотримуватися норм спілкування у професійній взаємодії з колегами, керівництвом, ефективно працювати у команді;
- аналізувати інформацію, отриману в результаті наукових досліджень, узагальнювати, систематизувати й використовувати її у професійній діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН) для дисципліни:

ПРН 1.	Мати грунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
ПРН 2.	Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.
ПРН 3.	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.
ПРН 4.	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми або синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу пацієнта, дані огляду, знання про людину, її органи та системи. Встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
ПРН 5.	Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів на систему організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4) із врахуванням віку і статі пацієнта.
ПРН 6.	Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, працювати під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (спісок 2).
ПРН 7	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та додаткові) методи обстеження (лабораторні, функціональні та /або інструментальні) (за списком 4) для пацієнтів із захворюваннями органів та систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
ПРН 8	Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.
ПРН 9	Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік та стать пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами, у т.ч. на етапах медичної евакуації, у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі потреби розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
ПРН 10	Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування пацієнта на підставі попереднього та/чи заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартами.

ПРН 11	Визначати підхід, план та тактику ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяполового періоду шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПРН 12	Проводити оцінку загального стану новонародженої дитини шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартами, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПРН 13	Проводити оцінку та моніторинг розвитку дитини, надавати рекомендації з вигодовування та особливостей харчування залежно від віку, організовувати проведення профілактичних щеплень за календарем
ПРН 14	Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існюючими клінічними протоколами та стандартами .
ПРН 15	Організовувати надання медичної допомоги та лікувально-евакуаційних заходів населенню та військовослужбовцям в умовах надзвичайних ситуацій та бойових дій, в т.ч. у польових умовах.
ПРН 16	Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.
ПРН 17	Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, на виробництві та вдома у пацієнта на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм
ПРН 18	Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та певного контингенту населення на підставі нормативних документів.
ПРН 21	Знаходити необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та адекватно застосовувати цю інформацію.
ПРН 22	Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я та дослідницької роботи
ПРН 23	Оцінювати вплив довкілля на стан здоров'я людини для оцінки стану захворюваності населення.
ПРН 24	Забезпечувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.
ПРН 25	Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців
ПРН 27	Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проектів.
ПРН 29	Планувати, організовувати та проводити заходи зі специфічної профілактики інфекційних захворювань, в тому числі згідно з Національним календарем профілактичних щеплень, як обов'язкових так і рекомендованих. Управляти залишками вакцин, організовувати додаткові вакцинальні кампанії, у т.ч. заходи з імунопрофілактики.

2.Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни «Акушерство та гінекологія» на 5 курсі відводиться 4 кредити ЄКТС (120 годин).

Змістовий модуль 1: Фізіологічне акушерство

Змістовий модуль 2: Патологічне акушерство

3. Структура навчальної дисципліни

Тема	Лекції	Практичні заняття	СРС
Розділ 1: Фізіологічне акушерство			
Тема 1. Жіночий таз. Плід як об'єкт пологів. Фізіологія вагітності. Методи обстеження вагітних. Особливості спостереження за вагітними у військовий час. Перинатальна охорона плода. Гостра респіраторна хвороба COVID-19 –діагностика. тактика ведення вагітних, лікування, профілактика.		4	4
Тема 2. Фізіологія пологів. Знеболювання пологів.		4	4
Тема 3. Фізіологія післяполового періоду. Фізіологія періоду новонародженості. Особливості надання допомоги вагітним під час війни.		4	4
Розділ 2: Патологічне акушерство			
Тема 4. Плацентарна дисфункція. Дистрес плода. Затримка розвитку плода.		4	4
Тема 5. Ізоантигенна несумісність крові матері і плода. Багатоплідна вагітність. Аномалії розвитку плідного яйця		4	4
Тема 6. Ранні гестози. Гіпертензивні розлади при вагітності. Прееклампсія, еклампсія, інтенсивна терапія.	2	4	5
Тема 7. Невиношування вагітності.	2	4	4
Тема 8. Вузький таз. Аномалії положення та передлежання плода. Пологи при неправильному положенні та передлежанні плода.		4	5
Тема 9. Аномалії скоротливої діяльності матки.		3	5
Тема 10. Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності, у пологах та післяполовому періоді.	2	4	5
Тема 11. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечах в акушерстві.		4	5
Тема 12. Оперативне акушерство. Пологовий травматизм.	2	4	5
Тема 13. Післяполові септичні захворювання. Захист учбової історії пологів.	2	4	5
Всього:	10	51	59

4. Теми лекцій

№	Тема лекцій	Години
1	Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності. Прееклампсія	2
2	Невиношування вагітності.	2
3	Оперативне акушерство. Пологовий травматизм	2
4	Акушерські кровотечі під час першого триместру вагітності. Позаматкова вагітність. Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності, у	2

	пологах та післяпологовому періоді. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечі в акушерстві.	
5	Післяпологові септичні захворювання	2
	Всього	10

6. Теми практичних занять

№	Тема	Години
1	Жіночий таз. Плід як об'єкт пологів. Фізіологія вагітності. Методи обстеження вагітних. Особливості спостереження за вагітними у військовий час. Перинатальна охорона плода. Гостра респіраторна хвороба COVID-19 –діагностика.тактика ведення вагітних та гінекологічних хворих, лікування, профілактика.	4
2	Фізіологія пологів.Знеболювання пологів.	4
3	Фізіологія післяпологового періоду. Фізіологія періоду новонародженості. Особливості надання допомоги вагітним під час війни.	4
4	Плацентарна дисфункція.Дистрес плода. Затримка розвитку плода.	4
5	Ізоантигенна несумісність крові матері і плода. Багатоплідна вагітність. Аномалії розвитку плідного яйця.	4
6	Ранні гестози. Гіпертензивні розлади при вагітності. Прееклампсія, еклампсія, інтенсивна терапія.	4
7	Невиношування вагітності.	4
8	Вузький таз. Аномалії положення та передлежання плода. Пологи при неправильному положенні та передлежанні плода.	4
9	Аномалії скоротливої діяльності матки.	3
10	Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності, у пологах та післяпологовому періоді.	4
11	Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечах в акушерстві.	4
12	Оперативне акушерство.Пологовий травматизм.	4
13	Післяпологові септичні захворювання.Захист учбової історії пологів.	4
	Всього	51

8. Самостійна робота

№	Тема СРС	Кільк. годин
1	Жіночий таз. Плід як об'єкт пологів. Фізіологія вагітності. Методи обстеження вагітних. Перинатальна охорона плода. Гостра респіраторна хвороба COVID-19 –діагностика.тактика ведення вагітних та гінекологічних хворих, лікування, профілактика. Організація акушерсько_гінекологічної служби,особливості надання акушерсько-гінекологічної допомоги в умовах воєнних дій.	4
2	Фізіологія пологів.Знеболювання пологів.Фармакотерапія під час вагітності.Фізіологічні зміни в організмі жінки у зв'язку із пологами.	4
3	Фізіологія післяпологового періоду. Фізіологія періоду новонародженості.Фармакотерапія під час лактації.Методи контрацепції в післяпологовому періоді.	4
4	Плацентарна дисфункція.Дистрес плода. Затримка розвитку плода.Ендокринологія ембріонального та фетального періодів.	4
5	Ізоантигенна несумісність крові матері і плода. Багатоплідна вагітність. Аномалії розвитку плідного яйця.Розвиток плідного яйця в залежності від терміну вагітності.	4
6	Ранні гестози. Гіпертензивні розлади при вагітності. Прееклампсія, еклампсія, інтенсивна терапія.	5
7	Невиношування вагітності.Пренатальна діагностика в ранні терміни гестації.	4
8	Вузький таз. Аномалії положення та передлежання плода. Пологи при	5

	неправильному положенні та передлежанні плода. Неправильне передлежання та вставлення голівки плода (розгинальні, асинклітичні, високе пряме, середнє і низьке поперечне).	
9	Аномалії скоротливої діяльності матки. Переношування вагітності.	5
10	Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності, у пологах та післяполового періоду. Шок і невідкладні стани в акушерстві.	5
11	Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечах в акушерстві. Об'єм і склад інфузійно-трансфузійної терапії в залежності від ступеня геморагічного шоку. Серцево-легенева реанімація у вагітних.	5
12	Оперативне акушерство. Пологовий травматизм. Особливості перебігу пологів у жінок із рубцем на матці.	5
13	Післяпологові септичні захворювання. Курація вагітних та породіль, підготовка учбової історії пологів. Захист учбової історії пологів.	5
Всього		59

Розділ 1: Фізіологічне акушерство

Конкретні цілі:

1. Інтерпретувати клінічну анатомію і фізіологію жіночих статевих органів, жіночого тазу.
2. Виконувати обстеження вагітної, роділлі та породіллі, первинний огляд та туалет новонародженого.
3. Планувати тактику ведення вагітності, фізіологічних пологів, післяполового періоду.
4. Проводити консультування щодо методу лактаційної аменореї.

Тема 1. Жіночий таз. Плід як об'єкт пологів. Фізіологія вагітності. Методи обстеження вагітних. Особливості спостереження за вагітними у військовий час. Перинатальна охорона плода. Гостра респіраторна хвороба COVID-19 – діагностика. Тактика ведення вагітних та гінекологічних хворих, лікування, профілактика.

Таз з анатомічної та акушерської точок зору. Тазове дно. Будова голівки плода. Розміри голівки плода та тулуба. Ознаки доношеності та зрілості плода. Вимірювання та оцінка таза.

Запліднення та розвиток плідного яйця. Плацента, її будова і функція. Критичні періоди розвитку ембріона і плода. Вплив шкідливих факторів на ембріон та плід. Фізіологічні зміни в організмі жінки під час вагітності. Гігієна і харчування вагітної. Методи обстеження вагітної: діагностика ранніх та пізніх термінів вагітності. Топографія плода у матці. Ведення фізіологічної вагітності. Гравідограма. Лабораторна діагностика ВІЛ-інфекції. Консультування в контексті ВІЛ-інфекції. Поняття консультування та його етичні принципи. Навички консультування. Визначення допологової відпустки і дати пологів.

Світова пандемія COVID-19. Діагностика SARS-CoV-2. Клінічні прояви, профілактика та лікування. Особливості перебігу SARS-CoV-2 у вагітних, роділь та породіль

Тема 2. Фізіологія пологів. Знеболювання пологів.

Передвісники пологів, прелімінарний період. Визначення початку пологів. Біологічна готовність організму до пологів, шкала Бішопа. Біомеханізми пологів при передньому і задньому видах потиличного передлежання. Регуляція пологової діяльності. Клінічний перебіг пологів. Ведення пологів. Парторама. Оцінка новонародженого за шкалою Апгар. Первінний туалет новонародженого, дотримання теплового ланцюжка. Сучасні методи знеболювання пологів: немедикаментозні та медикаментозні.

Тема 3. Фізіологія післяполового періоду. Фізіологія періоду новонародженості. Особливості надання допомоги вагітним під час війни.

Зміни в організмі породіллі, статевих органах, молочних залозах. Клініка та ведення післяполового періоду. Концепція грудного вигодовування. Післяполкова контрацепція: метод лактаційної аменореї (МЛА).

Анатомо-фізіологічні особливості періоду новонародженості. Догляд за новонародженим. Переваги сумісного перебування матері та дитини.

Розділ 2: Патологічне акушерство

Конкретні цілі:

1. Ставити попередній діагноз та планувати тактику ведення ускладненої вагітності.
2. Планувати та надавати акушерську допомогу при ускладненому перебігу вагітності.
3. Ставити попередній діагноз та проводити диференційну діагностику при різних видах акушерської патології в пологах.
4. Планувати тактику ведення при патології пологів та післяполового періоду.
5. Планувати профілактичні заходи при різних видах акушерської патології.
6. Планувати та надавати невідкладну допомогу при невідкладних станах в акушерстві.
7. Виконувати необхідні медичні маніпуляції.

Тема 4. Плацентарна дисфункція. Дистрес плода. Затримка розвитку плода.

Плацентарна дисфункція, дистрес плода, затримка розвитку плода: фактори ризику, класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності, профілактика.

Методи діагностики стану плода: неінвазивні - УЗД, КТГ, біофізичний профіль плода, доплерометрія, МРТ; інвазивні - амніоцентез, кордоцентез, біопсія хоріону. Біохімічні методи дослідження у різні терміни вагітності.

Тема 5. Ізоантигенна несумісність крові матері та плода. Багатоплідна вагітність.

Аномалії розвитку плідного яйця

Багатоплідна вагітність: класифікація, діагностика, особливості перебігу та ведення багатоплідної вагітності. Пологи при багатоплідній вагітності.

Імунологічна несумісність крові матері та плода (резус-конфлікт, несумісність за системою АВО, ізолейкоцитарна та ін.). Патогенез, діагностика, тактика ведення, лікування, та профілактика.

Аномалії позазародкових елементів плідного яйця/плаценти, плідних оболонок і пупкового канатика. Міхурцевий занесок. Багатоводдя і маловоддя: причини, діагностика та тактика ведення вагітності, наслідки для плода і новонародженого. Спадкові та вроджені захворювання плода. Діагностика. Показання до медико-генетичного консультування.

Тема 6. Ранні гестози. Гіпертензивні розлади при вагітності. Прееклампсія. Еклампсія.

Інтенсивна терапія.

Ранні гестози: класифікація, клініка, діагностика, лікування. Гіпертензивні розлади під час вагітності.

Прееклампсія: патогенез, класифікація, діагностика, клініка, лікування, тактика, профілактика. Еклампсія: клініка, діагностика, ускладнення, невідкладна допомога, тактика ведення. Рідкісні форми гестозів.

Тема 7. Невиношування вагітності.

Причини мимовільного переривання вагітності в різні терміни. Класифікація, клініка, діагностика, лікування і профілактика мимовільного переривання вагітності. Загроза передчасних пологів: діагностика, лікування, акушерська тактика. Профілактика невиношування вагітності. Профілактика РДС. Передчасні пологи. Сучасні токолітичні препарати.

Тема 8. Вузький таз. Аномалії положення та передлежання плода. Пологи при неправильному положенні та передлежанні плода.

Аномалії кісткового тазу. Класифікація, діагностика. Діагностика синклітичного і асинклітичного вставлення голівки. Клінічно вузький таз. Особливості ведення пологів.

Класифікація тазових передлежань. Діагностика та особливості ведення вагітності. Неправильне положення плода: класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності. Розгинальні передлежання голівки плода: класифікація, діагностика. Корекція неправильних положень та тазових передлежань під час вагітності.

Пологи при неправильному положенні плода та тазових передлежаннях, тактика ведення. Біомеханізм пологів та ручна допомога при тазових передлежаннях.

Тема 9. Аномалії скоротливої діяльності матки.

Класифікація, фактори ризику, патогенез різних видів аномалій пологової діяльності. Сучасні методи діагностики і лікування порушень пологової діяльності. Покази до оперативного

розрідження. Профілактика порушень полового діяльності. Перинатальні наслідки. Дистрес плода у пологах: діагностика, тактика ведення.

Тема 10. Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності, у пологах та післяпологовому періоді.

Акушерські кровотечі. Передлежання плаценти: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, особливості перебігу, ведення вагітності та пологів. Передчасне відшарування нормально розташованої плаценти: етіологія, клініка, діагностика, особливості ведення вагітності і пологів. Матка Кювелера. Порушення процесів відшарування плаценти. Маткова кровотеча в послідовному і ранньому післяпологовому періоді. Гіпотонічна кровотеча. Коагулопатична кровотеча (емболія навколоплідними водами та інші причини). Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові.

Тема 11. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечах в акушерстві.

Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечах в акушерстві. Геморагічний шок, термінальні стани в акушерстві. Алгоритм дій при допологових кровотечах. Алгоритм дій при кровотечах в післяпологовому періоді. Покази та протипокази до гемотрансфузії. Об'єм та склад інфузійної терапії.

Тема 12. Оперативне акушерство. Пологовий травматизм.

Загальні поняття про оперативні втручання в акушерстві: операції переривання вагітності в ранні та пізні терміни. Операції для підготовки пологових шляхів (перино - та епізіотомія, амніотомія). Оперативні вагінальні пологи: Акушерські щипці, вакуум-екстракція плода. Кесарів розтин: умови, покази, проти покази, категорії ургентності. Оперативні втручання в послідовному та післяпологовому періоді. Ручне відокремлення плаценти, виділення посліду: техніка проведення. Ручне та інструментальне обстеження матки після пологів. Показання до надпіхової ампутації, екстирпації матки, перев'язки внутрішніх здухвинних артерій. Анестезіологічне забезпечення акушерських операцій.

Травматичні ушкодження вульви, піхви, промежини. Розрив шийки матки. Розрив матки: класифікація, механізм виникнення. Клінічна картина розриву матки: загрозливого, того, що почався і вже відбувся. Особливості розриву матки за рубцем. Діагностика, лікування і профілактика. Виворіт матки. Розходження і розриви зчленувань таза. Післяпологові нориці. Етіологія, лікування, профілактика.

Тема 13. Післяпологові септичні захворювання.

Етапи розповсюдження септичної інфекції. Післяпологові септичні захворювання: післяпологова септична рана, післяпологовий метроендометрит, тромбофлебіт, мастит, післяпологовий перитоніт, перитоніт після кесарева розтину. Акушерський сепсис: класифікація етіологія, патогенез, діагностика, сучасні принципи лікування, профілактика. Септичний шок, невідкладна допомога. Методи пригнічення лактації.

9.Індивідуальні завдання

Використовується написання історії хвороби, що заплановано робочим навчальним планом на навчальний рік

10. Завдання для самостійної роботи

- Доповідь реферату на практичному занятті
- Доповідь на клінічних конференціях баз кафедр
- Доповідь історії хвороби на практичному занятті
- Написання тез, статей
- Оволодіння практичними навичками
- Огляд наукової літератури за темами

Самостійна робота є обов'язковою частиною роботи студентів, яка окрім оцінюється. Вона поділяється на поточну (обов'язкова частина – це домашня самопідготовка до практичних занять) та індивідуальні навчально-дослідні завдання. Обов'язкова робота студентів входить складовою

частиною до опрацювання практичноожної теми. Якість виконання обов'язкової самостійної роботи враховується під час оцінювання успішності з теми заняття. Індивідуальна самостійна має різні рівні складності, має бути завершена до закінчення вивчення дисципліни на 5 курсі. Самостійні роботи з дисципліни «Акушерство та гінекологія» оформлюються студентами письмово, контроль виконання проводиться постійно впродовж семестру на відповідних практичних заняттях.

Перевірка засвоєного матеріалу за тематикою самостійної роботи здійснюється на підсумковому контролі. На практичних заняттях перевіряється домашня самопідготовка самостійної роботи, яка передбачена до відповідної теми практичного заняття, оцінюється під час поточного контролю теми аудиторного заняття. Оцінювання засвоєння тем, які виносяться на самостійне опрацювання студентам і не входять до тем практичних занять, здійснюється під час підсумкового контролю за допомогою тестів та ситуаційних задач. Під час навчання студенти повинні провести куратію вагітних (роділь, породіль)

11.Методи навчання

У вивченні дисципліни «Акушерство і гінекологія» використовуються традиційні методи навчання: словесні, наочні, практичні; а також методи навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, частково-пошуковий, дослідницький метод. Методами контролю, як методами навчання, є контроль викладачем, самоконтроль, взаємоконтроль. Для передачі та засвоєння знань під час лекційних занять використовується мультимедійний супровід та табличний фонд кафедри. Для передачі та засвоєння знань, умінь і навичок на практичних заняттях використовуються навчальні посібники, методичні рекомендації за темою заняття, методичні матеріали, муляжі, демонстрація прозірок, інструменти для відпрацювання практичних навичок, ситуаційні задачі. На кожному занятті передбачається перегляд навчальних фільмів. Самостійна робота студентів передбачає підготовку до практичних занять та опрацювання окремих тем, що є частиною практичних занять або внесених на самостійне вивчення. Для цього розроблені навчальні посібники, методичні рекомендації тощо. Усі необхідні матеріали (тези та презентації лекцій, методичний розробки, нормативні документи) представлені на інформаційній платформі ЛНМУ імені Данила Галицького MISA.

12.Методи контролю.

Види контролю - поточний і підсумковий.

Форма підсумкового контролю відповідно до навчального плану: екзамен.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей зожної теми. При оцінюванні навчальної діяльності студентів надається перевага стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, розв'язуванню ситуаційних задач, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

Оцінювання поточної навчальної діяльності: Під час оцінювання засвоєнняожної теми за поточну діяльність студента виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має право отримати оцінку зожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності включати контроль теоретичної і практичної підготовки.

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності студента

Знання студентів оцінюють як з теоретичної, так із практичної підготовки за такими критеріями:

Відмінно («5») – Студент правильно відповів на 90-100% тестів формату А. Правильно, чітко, логічно і повно відповідає на всі стандартизовані питання поточної теми, включно з питаннями лекційного курсу та самостійної роботи. Тісно пов'язує теорію з практикою і правильно виконує практичну роботу із написанням висновку за отриманими результатами. Вільно читає результати лабораторних досліджень, вирішує ситуаційні задачі підвищеної складності, вміє узагальнювати матеріал, володіє методами лабораторних досліджень у необхідному обсязі.

Добре («4») - Студент правильно відповів на 70-89% тестів формату А. Правильно, і по суті відповідає на стандартизовані питання поточної теми, лекційного курсу і самостійної роботи. Демонструє виконання (знання) практичних навичок. Правильно використовує теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Вміє вирішувати легкі і середньої складності ситуаційні задачі.

Володіє необхідними практичними навиками і прийомами їх виконання в обсязі, що перевищує необхідний мінімум.

Задовільно («3») – Студент правильно відповів на 50-69% тестів формату А. Неповно, за допомогою додаткових питань, відповідає на стандартизовані питання поточної діяльності, лекційного курсу та самостійної роботи. Не може самостійно побудувати чітку, логічну відповідь. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок, студент робить помилки. Студент вирішує лише найлегші задачі, володіє лише обов'язковим мінімумом методів дослідження.

Незадовільно («2») - Студент правильно відповів на менше 50% тестів формату А. Не знає матеріалу поточної теми, не може побудувати логічну відповідь, не відповідає на додаткові запитання, не розуміє змісту матеріалу. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок робить значні, грубі помилки.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до екзамену (диференційованого заліку) становить 120 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до екзамену (диференційованого заліку) становить 72 бали. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином: $x = CA \times 120/5$ Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (підсумковий контроль-екзамен)

4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала
5	120	4,45	107	3,91	94	3,37	81
4	119	4,41	106	3,87	93	3,33	80
4	118	4,37	105	3,83	92	3,29	79
4	117	4,33	104	3,79	91	3,25	78
4	116	4,29	103	3,75	90	3,2	77
4	115	4,25	102	3,7	89	3,16	76
4	114	4,2	101	3,66	88	3,12	75
4	113	4,16	100	3,62	87	3,08	74
4	112	4,12	99	3,58	86	3,04	73
4	111	4,08	98	3,54	85	3,99	72
4	110	4,04	97	3,49	84	Менше 3	Недостатньо
4	109	3,99	96	3,45	83		
4	108	3,95	95	3,41	82		

Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється на підсумковому контролі.

13. Форми підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні та на окремих його завершених етапах за національною шкалою та шкалою ECTS. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію студента.

Екзамен - це форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід. Студент вважається допущеним до семестрового екзамену з навчальної дисципліни, якщо він відвідав усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття, виконав

усі види робіт, передбачені робочою програмою цієї навчальної дисципліни та при її вивченні впродовж семестру набрав кількість балів, не меншу за мінімальну (72 бали).

Екзамен проводиться у письмовій формі у період екзаменаційної сесії, відповідно до розкладу. Форма проведення екзамену має бути стандартизованою і включати контроль теоретичної та практичної підготовки.

Критерії оцінювання екзамену з дисципліни «Акушерство та гінекологія»

Екзамен з дисципліни «Акушерство та гінекологія» включає вирішення 80 тестових завдань, що охоплюють матеріали з дисципліни «Акушерство та гінекологія» за 4 та 5 курс. Кожне тестове завдання оцінюється в 1 бал.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при складанні екзамену становить 80.

Мінімальна кількість балів при складанні екзамену - не менше 50.

14. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти

Оцінка з дисципліни, яка завершується екзаменом визначається, як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 72) та балів за екзамен (не менше 50). Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок «A», «B», «C», «D», «E» проводиться деканатами або іншим структурним підрозділом за рішенням вченої ради навчальним відділом для студентів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни. Ранжування студентів - громадян іноземних держав рекомендовано за рішенням вченої ради проводити в одному масиві зі студентами - громадянами України, які навчаються за тією ж спеціальністю. За дозволом ректора студент може підвищити оцінку з дисципліни шляхом перескладання підсумкового контролю (не більше трьох разів за весь період навчання). Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Оцінка ЄКТС у традиційну чотирибальну шкалу НЕ конвертується, оскільки шкала ЄКТС та чотирибальна шкала є незалежними.

Багатобальна та чотирибальна шкали характеризують фактичну успішність кожного студента із засвоєння навчальної дисципліни. Шкала ЄКТС є відносною, порівняльною, рейтинговою, яка встановлює належність студента до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Тому оцінка «A» за шкалою не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «B» - оцінці «добре» тощо. Як правило, при конвертації з багатобальної шкали межі оцінок «A», «B», «C», «D», «E» за шкалою ЄКТС не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів перевіряється статистичними методами (коєфіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

15. Методичне забезпечення

Навчальний контент:

- конспект або розширений план лекцій
- плани практичних занять
- завдання для самостійного роботи
- методичні вказівки/рекомендації для студентів і викладачів
- алгоритми лікування та надання невідкладної допомоги (відповідно до стандартів доказової медицини)
- алгоритми виконання практичок навичок, медичних маніпуляцій, відеофільми
- результати лабораторних та інструментальних методів досліджень
- муляжі, фантоми тощо
- симулятори, електронні довідники, комп'ютери з відповідним інформаційним забезпеченням
- питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю.

16. Рекомендована література

Основна

6. Акушерство та гінекологія: У 4 т.: національний підручник / Кол. авторів; за ред. акад. НАМН України, проф. В.М. Запорожана. Т.1: Акушерство / В.М. Запорожан, В.К. Чайка, Л.Б. Маркін та ін.; за ред. акад. НАМН України, проф. В.М. Запорожана. К.: ВСВ "Медицина", 2013. 1032с.
7. Акушерство і гінекологія: у 2 книгах. Книга 1. Акушерство: підручник / В.І. Грищенко, М.О. Щербина, Б.М. Венцківський та ін. — 4-е видання. К.: Медицина, 2020. 424 с.
8. Клінічне акушерство та гінекологія: 4-е видання / Браян А. Магован, Філіп Оуен, Ендрю Томпсон. — 2021. — ВСВ «Медицина». — 512 с.
9. Markin L.B., Shatylovych K.L. Intercurrent diseases during pregnancy and delivery: textbook. Lviv: LA Piramid, 2023, 388 p.
10. Маркін Л.Б., Шахова О.В. та співавт. Мала студентська енциклопедія з акушерства та гінекології. — 2014. — Львів, Посвіт

Додаткова

8. Невідкладні стани в акушерстві: навчальний посібник (Венцківський Б.М., Камінський В.В., Грищенко В.І. та ін.).- К.: Золотые ворота, 2010.-246 с.
9. Emergencies in obstetrics and gynecology / L. Markin, O. Medvyedyeva, O. Matviyenko. — Lviv: ЗУКЦ, 2018. — 160 р.
10. Доброякісні пухлини матки та яєчників у вагітних. Маркін Л.Б., Бойчук А.В., Шатилович К.Л., — Львів, 2016. — 84 с.
11. Pragmatic obstetrics and gynecology: підручник англійською мовою Markin L.B., Zimenkovsky A.B., Podolskyi Vol.V. and other, LNNU name after Danylo Halytsky, 2021.-236 p.
12. Маркін Л.Б., Маляр В.В. Ідіопатичне маловоддя та багатоводдя: Монографія / Л.Б.Маркін, В.В.Маляр. — Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2019. — 218 с.
13. Modern aspects of obstetrics and gynecology / L. Markin, O. Matviyenko, S. Markin, V. Flud. — Lviv: Літературна агенція «ПІРАМІДА», 2022. — 212 р.
14. Діючі «Клінічні протоколи» затверджені наказом МОЗ України з акушерства і гінекології

17. Інформаційні ресурси

1. <http://misa.meduniv.lviv.ua/course/index.php?categoryid=18>

2. <https://moz.gov.ua/nakazi-moz>
3. <https://www.facebook.com/search/top?q=progress>